

ADVIES

Voorstel voor de uitvoering van het Vlaams regeerakkoord inzake de billijke vergoeding

We geven advies op het voorstel van minister Anciaux om het Vlaams regeerakkoord inzake de billijke vergoeding uit te voeren. We vinden het een goede zaak dat er een voorstel op tafel ligt maar vinden het huidige voorstel te minimaal. We pleiten voor een breder toepassingsgebied en een structurele verankering van de middelen.

VLAAMSE JEUGDRAAD	
7 maart 2007	ADVIES 07/04

Voorstel voor de uitvoering van het Vlaams regeerakkoord inzake de billijke vergoeding

De Vlaamse Jeugd Raad in vergadering op 7 maart 2007 onder voorzitterschap van Stefaan Marien en waarbij aanwezig waren:

Kurt Beheydt, Mone Bennekens, Kathleen Claessens, Dries De Wit, Toon Fonteyne, Bruno Houthoofd, Kurt Janssens, Abderrahim Lahlali, Barbara Poppe, Hans Stevens, Elizabeth Van der Plaetsen, Saskia Vandeputte, Eva Vereecke, Laura Wauters

Brengt UNANIEM het volgende advies uit:

1. Context

In het regeerakkoord van de Vlaamse regering lezen we:

“De Vlaamse overheid vraagt inzake auteursrechten controle op de beheersvennootschappen, zowel bij de omzetting van EU-richtlijnen als bij andere wijzigingen aan de regels. We willen een transparante en correcte prijszetting voor wie rechten moet betalen en een even heldere betaling aan auteurs en kunstenaars / artiesten.” en “De Vlaamse overheid zal de billijke vergoeding financieel en administratief ten laste nemen en onderhandelt de financiering van een vrijstellingsregeling inzake auteursrechten voor sociaal-culturele verenigingen”

Minister Anciaux werd belast met de concretisering van deze passage uit het regeerakkoord.

In ons advies van 6 oktober 2004 riepen we de Vlaamse Regering op om dringend werk te maken van deze belofte. Ook in ons advies op het Vlaamse Jeugdbeleidsplan kaartten we al aan dat de huidige formulering in het Vlaamse Jeugdbeleidsplan een te felle afzwakking is van de belofte van het regeerakkoord.

Vandaag ligt er een voorlopig concept als oplossing op tafel. Dit concept is voorwerp van dit advies.

Het concept bestaat uit de betaling van de billijke vergoeding, **beperkt tot een aantal actoren** en voor een specifieke **aard van initiatieven** die zij ontwikkelen.

- De **actoren**: lokale verenigingen en vrijwilligersinitiatieven (social profit), ongeacht de sector waarin zij actief zijn. Dit betekent o.a. verenigingen voor het jeugdwerk, sociaal-cultureel werk, sport, erfgoed, (roerend en vooral onroerend), amateurkunsten, noord-zuid (ontwikkelingssamenwerking), vrijwilligerswerk in de gezondheids-, welzijns- en verzorgingssectoren, buurt-, straat- en school/oudercomités, senioren, carnavalverenigingen enz.;
- De **activiteiten**: kleinschalige, occasionele en plaatselijke initiatieven die niet georganiseerd worden in zalen/gebouwen die speciaal voor feesten, fuiven enz. zijn bestemd. De reden voor deze uitsluiting: de grote meerderheid van gemeentelijke infrastructuur en een sterk groeiend aantal particuliere zalen (o.a. parochiezalen) maken gebruik van het "jaartarief Billijke Vergoeding". Door dit tarief wordt de prijs per georganiseerde activiteit verwaarloosbaar én vervalt de administratieve last voor de huurders;

Lokale organisatoren melden zich via een webstek (met simulator) aan en geven hun activiteit in door het beantwoorden van vragen en het verstrekken van basisgegevens. Aan de hand van de aangegeven informatie zal deze webstek een mogelijke vrijstelling en dus betaling door de Vlaamse Gemeenschap melden.

Hierbij spelen nog **twee parameters** een cruciale rol:

- De **toegangsprijs** voor het initiatief mag maximum € 6 bedragen;
- De **maximumfactuur** (die afgeleid wordt uit een combinatie van oppervlakte, maximaal aantal bezoekers, het schenken van drank, de mogelijkheid van dansen, het indoor of outdoor organiseren...) mag maximum € 100 bedragen.

Indien de aanvrager tegemoet komt aan de vereisten voor een vrijstelling, ontvangt deze per kerende een e-mail. Deze geldt als bewijs van zowel aangifte als vrijstelling, maar bevat ook de parameters die door de aanvrager werden gemeld, zodat daarop een eventuele controle van de beheersvennootschappen kan gebeuren.

Minister Anciaux heeft op de begroting cultuur/jeugd/sport 2007 een bedrag van €250 000 voorzien om deze regeling uit te voeren. De simulaties op basis van het meest recente concept gewagen van ongeveer €550 000 op jaarbasis. Dit betekent dat, indien deze regeling operationeel wordt gemaakt, de middelen hiervoor met €300.000 moeten verhogen.

2. De reden van dit advies

De billijke vergoeding is een grote kost voor de jonge organisator, het lokale verenigingswerk. De politici hadden dit begrepen en beloofden daarom naar aanleiding van de Vlaamse verkiezingen aan de Vlaamse jongeren dat ze de kost en de administratieve last van de billijke vergoeding en SABAM voor hun rekening zouden nemen. Vandaag zien we dat deze belofte ineens niet meer zo bindend is. Blijkbaar is de beleidsuitvoering niet zo uitgesproken als de beleidsintenties.

De billijke vergoeding is één van de vele regels die er de laatste jaren is bijgekomen. Het draagt dus bij in de papierwinkel waar de jongere zich door dient te worstelen als hij volledig vrijwillig en met veel goesting een fuif/feest/eetfestijn/culturele avond/quiz...wil organiseren. (Jong) Vlaanderen feest en fuift graag, de Vlaamse regering begreep dit en heeft met haar regeerakkoord duidelijk gemaakt ook 'voor fuiven' te zijn. Of het nu om een bruiloft, een chirofuif, een bal van de burgemeester of een schoolfuif gaat. Waar er gefeest wordt, worden mensen bij elkaar gebracht. En daar gaat feesten in de eerste plaats over: (of je nu jong bent of iets minder jong) mensen die elkaar ontmoeten, en samen plezier maken. The right to party dus.

Toch zien we ook vaak dat een lokale jeugdorganisatie een feest of fuif organiseert om extra financiën bijeen te sprokkelen. Middelen verwerven via een fuif of eetfestijn gebeurt vaak om de renovatie van een gebouw te realiseren, om op buitenlands kamp te gaan, om geld in te zamelen voor een solidariteitsactie, een nieuw repetitiekot te bekostigen, instrumenten en materiaal aan te kopen, ...

Tenslotte is muziek is een belangrijk onderdeel van de leefwereld van kinderen en jongeren. Ook binnen het jeugdwerk is muziek een belangrijke component. Jeugdverenigingen bieden podiumruimte, kansen en vorming aan jonge muzikanten en fungeren zo als experimenteerruimte. Wij gebruiken graag en veel muziek om jongeren hiermee kennis te laten maken en als dusdanig een publiek te vormen. Hoeveel artiesten zijn hun carrière niet gestart op podia van jeugthuizen en andere jeugdverenigingen voor een paar sandwiches en 5 drankbonnekes de man?

Veel artiesten die vandaag op Vlaamse en internationale podia staan zijn dus 'gevormd' in het jeugdwerk. De beheersvennootschappen zorgen ervoor dat muzikanten en artiesten een billijke vergoeding krijgen voor hun muziek, het verenigingsleven zorgt voor podiumkansen en een publiek. De beide actoren moeten elkaar kunnen versterken en niet hinderen. Op zich vinden we dit al voldoende reden om de kost van de billijke vergoeding "billijk" te houden.

3. Het advies

De Vlaamse Jeugdraad is blij dat er eindelijk een voorlopig concept op tafel ligt. Ook werden we op regelmatige tijdstippen op de hoogte gehouden van de vorderingen in de onderhandelingen met de beheersvennootschappen en dat juichen we toe.

Het voorstel dat op tafel ligt, blijven we te minimaal vinden. Het is te fel afgezwakt in vergelijking met het regeerakkoord. Amper halverwege de legislatuur worden beloftes verbroken. We vinden dit geen voorbeeld van een consequent beleid.

De reguliere feest- en fuifzalen worden uitgesloten. Voor ons zorgt dit ervoor dat een te beperkt aantal initiatieven hiervan kan profiteren. Voor ons is dit een breekpunt. De Vlaamse Regering beloofde dat zij een vrijstellingsregeling gingen uitwerken die de financiële en administratieve last zou dragen. Volgens ons moeten dan alle feest- en fuifzalen in aanmerking komen voor deze vrijstellingsregel, ongeacht of ze nu jaartarieven betalen of niet. In het voorstel dat voorligt wordt enkel een "restgroep" ondervangen. Die organisatoren die nu al billijke vergoeding betalen worden niet beloond. Het probleem zit dus vooral in het overgrote deel dat nu al billijke vergoeding betaalt en door dit voorstel in de kou blijft staan. Het waren ook zij die zeer gelukkig waren met de passage uit het Vlaamse Regeerakkoord. Dit voorstel regulariseert dus enkel de wanbetalers.

Voor ons is het voorgestelde concept geen oplossing omdat er geen enkele garantie gegeven wordt voor de toekomst. We geloven niet in een ad hoc beleid maar in een beleid dat structurele oplossingen biedt voor problemen. Het voorgestelde concept biedt die niet omdat we enkel dit jaar zeker zijn van de middelen. Het is nu al duidelijk dat 250 000 euro ontoereikend zal zijn. We verwachten dus garanties over de omvang van de middelen, en een structurele verankering ervan.

Volgens ons mogen de onderhandelingen rond dit voorstel niet losgekoppeld worden van de onredelijke en constante vraag voor prijsverhoging vanuit de beheersvennootschappen.

Over de specificaties, lees parameters van het voorstel willen we constructief verder praten enkel en alleen als aan onze twee voorwaarden (breder toepassingsgebied én structurele inbedding van de middelen) wordt voldaan. We zien absoluut een aantal kansen maar willen vooral dat zoveel mogelijk jongeren van deze middelen kunnen genieten en ijveren voor meer dan enkel regularisatie van evenementen die nu geen billijke vergoeding betalen.

Ook willen we in dit advies extra oproepen om het regeerakkoord ten volle en helemaal uit te voeren. We verwachten dus binnenkort ook een voorstel tot oplossing over de SABAM problematiek.

4. Besluit

We vinden deze uitvoering van het regeerakkoord te beperkt. We willen een breder toepassingsgebied en een structurele verankering van de financiële middelen.

We beseffen dat het geen evidente zaak is om tot een voorstel te komen want tussen droom en daad staan federale en Europese wetten in de weg. **We doen een warme oproep aan de Vlaamse partijen om naar aanleiding van de nakende federale verkiezingen ook echt werk te maken van een goed beleid hieromtrent. Laat ons beginnen om eindelijk het federale wetsontwerp 'controle op de beheersvennootschappen' dat al een hele tijd klaarligt goed te keuren.** (zie advies van 8 mei 2002)